

VENEZUELA

Folkmängd: 26,6 milj. Huvudstad: Caracas

Grundläggande ILO-konventioner som ratificerats: 29 - 87 - 98 - 100 - 105 - 111 - 138 - 182

■ Det Nationella valrådet (Consejo Nacional Electoral, CNE) inblandning i fackliga val fortsatte att undergräva facklig verksamhet. Förändringarna av arbetsmarknadslagen (Ley Orgánica del Trabajo, LOT) tog upp många av de anmärkningar som ILO gjort. Avskedanden för medverkan i fackliga aktiviteter förekom i både offentlig och privat sektor och ett antal anställda greps av samma skäl.

LAGSTIFTNINGEN

Föreningsfriheten begränsad genom LOT

1999 års författning och arbetsmarknadslagen från 1990 (Ley Orgánica del Trabajo, LOT), ger föreningsfrihet för alla löntagare utom medlemmarna av de vapnade styrkorna. Vissa lagar strider mot regeringens uttalade vilja att respektera föreningsfriheten.

Förbättringar och bakslag i lagstiftningen

Den 25 april ändrades LOT genom dekret nr 4.447 efter flera års översynsarbete. Dekretet införde en rad förbättringar i lagen och några av de observationer och rekommendationer som ILO gjort vid olika tillfällen. Bland förbättringarna finns fastställd minimilön baserad på social dialog på nationell nivå minst en gång om året. Tidigare fastställdes minimilönen utan dialog av regeringen. Förordningen säger också uttryckligen att fackliga organisationer har frihet att genomföra fackliga val enligt sina interna regler. En annan förnyelse är valet av "arbetsdirektörer" genom omröstningar i fackliga organisationer. Dessa personer blir ledamöter i företagets eller andra organs styrelser. Detta är obligatoriskt i offentlig sektor och i privata företag som har särskilt statligt skydd.

Det finns emellertid potentiella problem. Dekretet säger att fackliga omröstningar ska hållas för att avgöra fackliga organisationers representativitet i händelse av konflikt om kollektiva förhandlingar eller andra frågor. Dessa omröstningar regleras helt av Arbetsmarknadsministeriet (MINTRA) och kan därför också ses som ett direkt sätt för staten, som största arbetsgivare, att reglera fackliga organisationer och blanda sig i deras angelägenheter.

Artikel 357, som införts i strafflagen, är en annan anledning till oro. Den reformen straffar och undergräver rätten till fredliga demonstrationer och rätten att strejka och stoppa ett företags produktion; två metoder som vanligen används till stöd för arbetares krav.

Författningen tillåter inblandning i fackliga angelägenheter

Under förevändning att garantera nya fackliga val i slutet av varje mandatperiod, måste fackliga stadgar, enligt artikel 95 i författningen, ange att ledarnas mandat inte får förnyas och att ledningen ska utses i allmänna, direkta och slutna val.

Nationella valrådet

Kravet i författningens artikel 293 förstärker inblandningen genom att delegera kallelse, organisering och tillsyn av fackliga val till ett nationellt valråd (Consejo Nacional Electoral, CNE) tills nya lagar som förutses i författningen införts.

ILO har i flera år protesterat mot den roll som författningen och lagstiftning tilldelar det Nationella valrådet i organisering och översyn av fackliga val, inklusive rätten att upphäva valresultat. ILO har ansett att organiseringen av val ska vara en fråga uteslutande för berörd organisation och att makten att upphäva valresultat bara kan ges till en fristående rättslig myndighet. Även om regeringen hävdar att CNE är "fullständigt fristående från andra delar av statsförvaltningen" har ILO konstaterat att rådet enligt författningen i verkligheten utses av parlamentet. ILO anser därför att CNE inte är ett fristående rättsligt organ som kan ge tillräckliga garantier för rätten till försvar och rätts-säkerhet och att det därför inte bör ha befogenhet att ogiltigförklara fackliga val. Arbetsmarknadsministeriet tycktes delvis ställa sig bakom ILO:s inställning när generaldirektören sade att "fackliga organisationer bör kunna hålla sina val utan CNE och använda dem för att utse sina ledare". Hittills har detta emellertid inte omsatts i några rättsliga föreskrifter.

Fackliga organisationer beordras avslöja medlemmars identitet

Ett beslut av Arbetsmarknadsministeriet i februari 2005 ger fackliga organisationer 30 dagar för att "lämna information om sin ledning och medlemsregistret i en form som visar varje medlems fullständiga identitet, bostadsort och namnteckning".

■ RÄTTIGHETERNA I PRAKTIKEN

Nationella valrådets (CNE) inblandning

Regeringens politik i fråga om föreningsfrihet påverkades även fortsättningsvis av den politiska situationen. Förutsättningarna för en dialog mellan fackliga organisationer, arbetsgivare och regeringen har försämrats. Regeringen har i praktiken varit ensam aktör när det gäller utformning av arbetsmarknadspolitiken. Som ett resultat av det har formerna för kollektiva förhandlingar försvagats, till stor del på grund av CNE:s inblandning i fackliga val. Detta har undergrävt de fackliga organisationernas val och deltagande i socialpolitiken trots att en domare i appellationsdomstol och generaldirektören på Arbetsmarknadsministeriet faktiskt ifrågasatt CNE:s tolkning av den egna rollen.

Våld

Slagsmål i samband med anställningar orsakar stor oro. Sådana våldsamma händelser ökade under år 2006 och orsakade till och med 30 dödsfall. Dessa utreddes inte ordentligt och ledde inte till några effektiva lösningar på hur bakomliggande orsaker ska kunna hanteras.

Kränkningarna av strejkrätten var ytterligare ett problem eftersom flera demonstrationer till stöd för löntagarnas krav slogs ner.

■ KRÄNKNINGAR UNDER ÅR 2006

Bakgrund

Under presidentvalskampanjen förvärrades problemsituationer kopplade till den politiska polariseringen i landet. Den 4 december omvaldes Hugo Chávez Frias till president för perioden 2006-2011.

Demonstrationer förtrycks

Den 5 september greps tre ledare från metallarbetarförbundet SUTISS (Sindicato Único de Trabajadores de la Industria Siderúrgica y Similares) och två anställda på transportbolaget Camila, underentreprenör till SIDOR. De hade dagen innan lett flera protester till stöd för en rad krav från arbetarna. Åtgärden vidtogs sedan en domstol utfärdade häktningsorder mot dem och ytterligare 16 arbetare anklagade för förskingring och konfiskering av maskiner. Dagen därpå lade resten av arbetsstyrkan ner arbetet, krävde att företaget skulle erkänna deras krav och omedelbart släppa kollegorna. Protesten ledde till att appellationsdomstolen gav order om att de fem skulle försättas på fri fot.

Ramón Machuca, SUTISS ordförande, hade varit föremål för utredning, misstänkt för att ha uppmanat till uppror och förhindrat fri passage när vägar spärrats av under en demonstration han ledde den 20 september 2005. Den gällde krav på betalning av dividend på aktier som de anställda hade i ett företag för metallbearbetning i Guayana. Hittills har emellertid inga officiella anklagelser gjorts.

Transnationella företag kränker arbetarnas rättigheter

Generalsekreteraren för SINTRA (Sindicato de Trabajadores), fackföreningen på gruvbolaget Jin Yan som tillhör det kinesiska företaget Shandong Gold, greps den 28 juni. Fackföreningen hade utlyst en strejk i en guldgruva i El Callao den 9 juni och mer än 350 arbetare som tillhörde fackförening anslöt sig till den. Orsaken var företagets vägran att tillmötesgå flera krav från SINTRA på att deras rättigheter skulle respekteras. Några dagar dessförinnan hade generalsekreteraren kritiserat Nationalgardets förtryck av strejkande som anfallits med machetes, tårgas och gummikulor. Detta var brott mot både författningen och LOT, som garanterar strejkrätten. Strejken varade i 60 dagar. När de anställda återgått i arbete sparkade företaget tio personer, vilket fick Arbetsmarknadsministeriet att ta ansvar för medling i konflikten mellan företaget och de anställda.

Coca Cola undviker kollektivavtal med de anställda

De anställda på Fems de Venezuela, Coca Colas distributionsföretag för en stor del av Latinamerika, har väntat i över två år på ett kollektivavtal och väntar fortfarande. Med anledning av att förhandlingarna brutit samman och på grund av företagets omedgörlighet genomförde de anställda den 2 oktober en 24 timmars strejk för att skynda på förhandlingarna om avtalet.